

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	23226 Російська мова і література та англійська мова
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

26.05.2023 р.

Справа № 0736/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Лиман Ігор Ігорович – головуєчий,
Шабанова Юлія Олександрівна,
Сминтина Олена Валентинівна,
Попович Василь Михайлович,
Півненко Володимир Юрійович,
Луцак Світлана Миколаївна,
Колесник Олена Сергіївна,
Єсипенко Надія Григорівна,
Дейнеко Іван Андрійович,
Гуз Анатолій Михайлович,
Виткалов Сергій Володимирович,
Александрова Олена Станіславівна,

за участі запрошених осіб:

Гожик А.П – представник ЗВО,
Заярна Ірина Сергіївна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23226
Назва ОП	Російська мова і література та англійська мова
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.034 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - російська
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

ОПП має чітко визначені та цілі, які відповідають місії та стратегії КНУТШ (<https://cutt.ly/47KbohF>), «його пріоритетним напрямкам, завданням підготовки висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців, утвердження національних, культурних і загальнолюдських цінностей». ОПП втілює місію та стратегію КНУТШ, також відповідає Стратегічному плану розвитку Університету на період 2018-2025рр. (<https://cutt.ly/IogtORB>).

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Роботодавці залучаються до формування цілей та програмних результатів ОПП шляхом надання рецензування (рецензії від першого рецензента ОП проф. Озерової Н.Г., Інститут мовознавства НАН України, проф. Ермоленка С.С., провідного спеціаліста відділу східнослов'янських мов Інституту мовознавства НАН України, В. Гребенюка, заст.директора науково-організаційного центру НА СБУ). На різних етапах провадження ОПП відбувалося обговорення освітнього процесу та результатів навчання за цією програмою із науковцями НАН України, що зафіксовано у наданих ЕГ витягах з протоколів засідань кафедри.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

У Звіті ЕГ зазначено, що на зустрічі ЕГ з академічним персоналом проф. кафедри Н.В. Слухай зауважила, що галузевий та регіональний контекст вплинули на необхідність підготовки фахівців у змінюваних умовах ринку праці, зокрема цілі ОП та програмні результати навчання відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці, безпосередньо спрямовані на інформаційний захист України в жорстких умовах гібридної війни. Проф. Снитко представила ЕГ інформацію щодо активної участі у здійсненні спільного з НА СБУ (та інших інституцій) проекту «Захист інформаційного простору сучасної України» (<https://www.youtube.com/watch>), у якому протягом 7 років беруть участь провідні фахівці кафедри, досліджуючи сугестивні технології, які використовувались в інформаційно-психологічному протистоянні, а також питання організації протидії інформаційним операціям проти України.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП забезпечує необхідний обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти. ОП «Російська мова і література та англійська мова» містить блок обов'язкових дисципліни, необхідних для набуття загальних компетентностей, знання з галузі філософії, культури, трудового права, основ підприємницької діяльності, екології, а також структуровані знання з філологічних дисциплін мовознавчого та літературознавчого спрямування, що формують теоретичний зміст предметної області. Дисципліни вибіркового блоку поглиблюють спеціальні знання у таких напрямках: 1) «Актуальні парадигми сучасної лінгвістики»; 2) «Література: актуальні парадигми»; 3) «Мова і література в загальнокультурних процесах».

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОП становить 240 кредитів ECTS, що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII щодо обсягів освітньо-професійної програми підготовки бакалавра (розділ II ст. 4), та Стандарту вищої освіти України за спеціальністю «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 20.06.2019 № 871). Цикл обов'язкових компонентів ОП – це 180 кредитів ECTS, що становить 75% загальної кількості кредитів. Освітні компоненти вільного вибору – 60 кредитів, що становить 25% загальної кількості кредитів.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Обов'язкові освітні компоненти є логічно взаємопов'язаними й передбачають досягнення ПРН та формування загальних та фахових компетентностей. Водночас структурно-логічна схема (п.2.2) графічно не відображає логічних зв'язків між освітніми компонентами, що ускладнює цілісне сприймання контенту ОП. Досягнення всіх ПРН забезпечено обов'язковими ОК. Погоджуємося здумкою ЕГ, що формування інформаційної грамотності вимагає більшої уваги розробників ОП.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Загалом зміст ОП відповідає предметній області філології, забезпечуючи професійні компетентності у сфері мовознавства (ОК8-ОК16, ОК27, ОК30-33), літературознавства (ОК17-24, ОК29, ОК37). Оскільки особливістю ОП зазначено: Програма спрямована на набуття сучасних науково обґрунтованих теоретичних знань у галузі мовознавства та літературознавства та практичних (прикладних) навичок інтерпретації, перекладу..." , то для формування перекладацької компетенції ОП містить лише ОК15 (3 кредити), на що варто звернути увагу розробникам програми.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування індивідуальної траєкторії навчання в КНУТШ відбувається відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ № 170-32 від 11.02.2022 р. (<https://cutt.ly/a4Sv0y1>), Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ (<https://cutt.ly/K4Sv7LT>). Відповідно до п. 3.7. останнього Положення здобувач має право на вільний вибір дисциплін (25% від кредитного обсягу навчального плану), бази виробничої практики, теми наукових робіт. КНУТШ має утрадиційнену політику вибору блоку дисциплін, залишаючи при цьому можливість обрати ОК з інших ОП. У Звіті ЕГ зазначено, що проведені зустрічі зі студентами засвідчують: процедура вибору є чіткою. Вона містить кілька етапів: ознайомлення студентів із порядком, термінами та особливостями вибору; подання ними заяв; опрацювання заяв студентів, перевірка контингенту, попереднє формування груп. Вибіркові дисципліни відображено в студентських кабінетах в автоматизованій системі Triton (<https://student.triton.knu.ua>).

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОП передбачає фахово-виробничу практику. Вона проводиться триває шість тижнів у восьмому семестрі (9 кредитів). Базами практики є Наукова бібліотека ім. М.О. Максимовича КНУТШ та Лабораторія комп'ютерної лінгвістики Навчально-наукового інституту філології КНУТШ. Основними навчальними цілями практики є прикладні, з-поміж

яких: отримання навичок лінгвістичного або літературознавчого аналізу текстів чи мовних одиниць, навичок проведення психолінгвістичних експериментів, дискурс-аналізу, контент-аналізу та формування пізнавальної та інформаційної культур за допомогою нових інформаційно-комунікаційних технологій, підвищення наукового рівня студентських досліджень.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Програма спрямована на набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), які відповідають заявленим цілям.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Кредитне навантаження семестрів є рівномірне (30 кредитів щосеместра). Обсяг освітнього компонента (чи його частини, що вивчається впродовж семестру) становить від 2 до 8 кредитів. Кількість контактних годин на тиждень становить від 19 до 30. Розрахунок кредитного обсягу самостійної роботи студентів відбувається відповідно до Положень про організацію освітнього процесу в КНУТШ). У ньому зазначено, що обсяг часу, відведений для самостійної роботи студентів за освітнім ступенем бакалавра, має становити від 50% до 67%. У ОП з 5400 годин навчальної роботи (180 кредитів) 2292 годин складає аудиторна робота (44%), 3108 години відведено на самостійну роботу здобувача освіти (56%). Зміст самостійної роботи та форми контролю виконання визначаються навчальною програмою кожної дисципліни.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Дуальна форма навчання не практикується на цій ОП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОП «Російська мова і література та англійська мова» регламентовані «Правилами прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка в 2022 році» (<https://vstup.knu.ua/rules>). Вони оприлюднені на веб-сайті закладу і відповідають принципам відкритості та прозорості.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

У 2022 р. набір на 1 курс даної ОП не було оголошено. Конкурсний відбір абітурієнтів за ОП «Російська мова і література та англійська мова» у попередні роки відбувався за результатами зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) та фахового випробування відповідно до Правил прийому, які враховували її особливості. У 2023 році набір на ОП «Російська мова і література та англійська мова» не передбачений.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Під час реалізації освітньої програми діють чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. У Звіті ЕГ зауважено, що на онлайн зустрічі здобувачі К.Соловійова, О.Агаркова, В.Дяченко підтвердили, що в університеті є широкі можливості для академічної мобільності через різні канали зв'язку – телеграм-канал, пошта, сайт; здобувачка Ю.Бугаєва підтвердила, що навчалася у Німеччині за програмою академічної мобільності, результати навчання були Perezарховані та визнані.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під

час реалізації освітньої програми

Визнання результатів навчання, що отримані в неформальній освіті, регулює «Положення про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=2271>), яке було введено в дію наказом ректора №86-32 від 07.02.2023 року. За ОП «Російська мова і література та англійська мова» відсутня практика визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес за ОП «Російська мова і література та англійська мова» здійснюється у таких формах: лекція, семінарське заняття, практичне заняття. З позааудиторних форм організації освітнього процесу використовуються консультації, самостійна робота, яка складає не менше 56% обсягу всіх години, відведених на опанування обов'язкових ОК. Види навчальних занять визначаються НП. Аналіз опитування дає підстави говорити про задоволеність студентів методами освітнього процесу: 76,9% опитаних стверджують, що викладання дисциплін є цікавим і зрозумілим.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

На сайті Інституту філології вкладка «Освітній програми» містить активні покликання на ОП, навчальні плани відповідних років вступу, робочі навчальні програми обов'язкових та вибірковок ОК, програми практичної підготовки, програму атестаційного екзамену та кваліфікаційної роботи (<https://cutt.ly/m4L9Qhf>). Робочі навчальні програми, маючи уніфіковану структуру, надають інформацію про мету дисципліни, попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни, анотацію та завдання навчальної дисципліни, результати навчання за дисципліною, співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання, схему формування оцінки, структуру навчальної дисципліни (тематичний план занять з курсу), рекомендовані джерела.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Поєднання навчання і дослідження відбувається на різних рівнях: 1) у межах викладання дисциплін, 2) на рівні кафедр, 3) на рівні ЗВО. ОП передбачає поєднання навчання і досліджень у ОК11 «Курсова робота зі спеціальності», ОК12 «Курсова робота (мовознавство, літературознавство)», ОК26 «Кваліфікаційна робота». Щороку в рамках Всеукраїнських наукових читань за участю молодих учених «Філологія ХХІ ст.» викладачі та студенти кафедри презентують результати своїх досліджень (В.Білоус, І. Іващенко, В. Дяченко).

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Ініціаторами оновлення виступають насамперед викладачі, які викладають дисципліни. Зміни узгоджуються з проектною групою та обговорюються на засіданнях кафедри. У Звіті ЕГ зазначено, що ЕГ отримала докази наведених у Відомостях про самооцінювання прикладів оновлення змісту окремих ОК. Позитивним є те, що науковий доробок НПП активно впроваджується у викладацьку практику.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Академічні обміни, закордонні стажування, міжнародна наукова співпраця розглядають крізь призму імплементації набутого досвіду та кращих закордонних практик в навчальний процес. У ЗВО є відділ академічної мобільності, на сторінці якого розміщена найсвіжіша інформація про міжнародні програми обміну, програми фінансування, можливості академічної мобільності, зокрема віртуальної (<https://cutt.ly/p36hEYd>). На думку викладачів та студентів, така інформація є корисною. Під час зустрічі студенти підтвердили інформування про академічні мобільності (В.Дяченко).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми і види контрольних заходів у КНУТШ регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ № 170-32 від 11.02.2022 р. (<https://cutt.ly/a4Svoyl>), Відповідно до зазначеного Положення форми проведення контрольних заходів визначає НПП (викладач) у межах своєї автономії та представляє у робочих програмах навчальних дисциплін (РПНД), що розміщені на сайті інституту філології та представлені у таблиці з відомостей про самооцінювання. Контрольні заходи включають діагностичний, поточний і підсумковий контроль. Інформація щодо критеріїв оцінювання міститься у робочих програмах навчальних дисциплін, які розміщені на сайті інституту філології у вкладці «Описи освітніх програм та програми навчальних дисциплін» (<https://philology.knu.ua/osvitni-programy/bak-opusy-op-ta-proh-nd/>).

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Форми атестації відповідають вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія, галузі знань 03 Гуманітарні науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 20.06.2019 №869). Атестація випускників освітньої програми «Російська мова і література та англійська мова» спеціальності 035 «Філологія» проводиться публічно і відкрито у формі: 1) складання комплексного підсумкового іспиту з російської мови і літератури; 2) підсумкового іспиту з англійської мови 3) захисту кваліфікаційної роботи бакалавра із російської мови чи російської літератури.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів у КНУТШ є чіткими, об'єктивними та зрозумілими, що було підтверджено здобувачами під час онлайн-зустрічей з ЕГ. Вони регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу» № 170-32 від 11.02.2022 р. (<https://cutt.ly/a4Svoyl>), «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (п.3.3) (<https://cutt.ly/K4Sv7LT>) та Порядком вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ. Підтверджено, що порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження відбувається у встановленому порядку, який детально описаний у «Положенням про організацію освітнього процесу» № 170-32 від 11.02.2022 р. (<https://cutt.ly/a4Svoyl>). В результаті опитування студенти позитивно оцінюють діяльність екзаменаторів та демонструють поінформованість щодо процедур повторного проходження контрольних заходів та порядку оскарження результатів навчання.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ЗВО кваліфікаційні роботи на здобуття ступеня бакалавра підлягають обов'язковій перевірці на академічний плагіат. УЗВО також ефективно діють положення низки документів, що свідчать про впровадження культури академічної доброчесності в управлінні ЗВО, викладанні та навчанні за ОП. У спілкуванні ЕГ з фокус групами було встановлено, що здобувачі мають змогу попередньо перевіряти свої наукові доробки на плагіат, про що їх інформують викладачі, куратори, наукові керівники робіт, завідувач кафедри. Випадків порушення академічної доброчесності на ОП не зафіксовано.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Академічна та професійна кваліфікація викладачів є достатньою для забезпечення якісного викладання дисциплін та досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання ОП бакалаврського рівня вищої освіти. У підготовці здобувачів за ОП залучені відомі мовознавці.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедури конкурсного відбору викладачів регулює «Порядок конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка...» (<https://cutt.ly/d8iHUzX>), а також «Положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/v8iJdGv>). За умовами конкурсного відбору претендент на заміщення вакантної посади НПП повинен мати відповідну кваліфікацію, науково-методичний доробок, досвід роботи за фахом в Україні та за її межами, прочитати відкриту лекцію чи практичне заняття за участі НПП кафедри, залежно від посади, на яку він претендує.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

З 26.10.2021 р. у ЗВО введено в дію «Положення про ради роботодавців у КНУ імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/48eidE8>). У Звіті ЕГ зазначено, що зустріч ЕГ з роботодавцями підтвердила факти залучення роботодавців до обговорень змін до ОП.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців відбувається переважно у формі фахових позанавчальних та наукових заходів (гостьових лекцій, конференцій, майстер-класів, воркшопів, публічних дискусій, круглих столів тощо <https://cutt.ly/N7RV0R5>).

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

В Університеті існує власна система професійного розвитку викладачів (<https://cutt.ly/o7v6gTP>), а також налагоджена співпраця з іншими українськими та європейськими ЗВО (<https://cutt.ly/37v6WxC>). «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (<https://cutt.ly/Q8yWwvB>) містить положення щодо мотиваційних заходів науково-педагогічних працівників університету. Професійний розвиток викладачів регулюється також «Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників КНУТШ» (<https://cutt.ly/z8yWzAK>). Програми підвищення кваліфікації/стажування відповідають змісту навчальних дисциплін, котрі викладають НПП.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Розвиток викладацької майстерності стимулюється матеріальними та моральними формами заохочення, що регламентуються розпорядженням про створення комісії з матеріального заохочення (<https://cutt.ly/QuI9EhJ>). Види морального та матеріального заохочення учасників освітнього процесу регулюються «Статутом КНУТШ» (<https://cutt.ly/c8yU5cm>) (п.1.5 та п.4.2) та «Положенням про преміювання працівників КНУТШ» (<https://cutt.ly/T8yIHIC>). У Звіті ЕГ зазначено, що під час зустрічей з фокус-групами, ЕГ було також підтверджено, що НПП ОП мають можливість безкоштовно публікувати результати досліджень у науковому журналі «Вісник КНУТШ. Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика».

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Навчально-методичне забезпечення ОПП дозволяє досягнути цілей, завдань та ПРН за цією ОПП. Технічне обладнання навчальних аудиторій забезпечує високий рівень викладання дисциплін ОПП та розвиток ІТ-

компетентності студентів: проектори та комп'ютерна техніка, комп'ютерні класи; лінгафонні аудиторії; Smart телевізори; SMART-дошки. Для проживання студентів створено студентське містечко з комфортабельними гуртожитками, комп'ютерними клубами, спортивним комплексом, їдальнями, кафе, танцювальними залами. Для оздоровлення університет має санаторій-профілакторій, оздоровчо-спортивні комплекси в Києві і на березі річки Дніпро.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

У КНУТШ забезпечено безкоштовний доступ до наявної матеріальної інфраструктури та інформаційних ресурсів для всіх учасників освітнього процесу. У корпусах та гуртожитках працює Wi-Fi мережа, обладнано коворкінг-центри для затишної роботи. Користування послугами бібліотеки (абонементи, читальні зали, репозитарій, ел.каталог, ел. читацький квиток) є вільним для здобувачів та академічної спільноти (<https://cutt.ly/67bpKlH>). Для дистанційного навчання використовується сервіс Google Classroom та Zoom.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Безпечне освітнє середовище КНУТШ забезпечується згідно з чинними нормативно-правовими актами відділу охорони праці, працівники якого проводять інструктажі на робочих місцях. КНУТШ гарантує належні умови праці і навчання, що зазначено в «Правилах внутрішнього розпорядку Університету» (<http://surl.li/aruux>), «Правилах внутрішнього розпорядку у студентських гуртожитках Київського університету імені Тараса Шевченка». У КНУ діють підрозділи, метою яких є забезпечення фізичного та психічного здоров'я учасників освітнього процесу: Університетська клініка (<https://clinic.knu.ua/>), Інститут психіатрії (<https://ipsycho.knu.ua/>), Психологічна служба (<https://psyservice.knu.ua/>). У ННІФ є медичний кабінет.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

У КНУТШ створено сприятливі умови для належної освітньої, консультативної, організаційної та соціальної підтримки. Інформаційна підтримка здійснюється за допомогою офіційного сайту Університету, який містить нормативні документи та локальні акти, що регулюють процес вступу, обов'язки та права усіх учасників освітнього процесу.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Серед здобувачів ОПШ немає осіб з особливими освітніми потребами, однак в Університеті створено умови для реалізації їх права на освіту. У Положенні про організацію освітнього процесу у КНУ (<http://surl.li/dkooe>) зазначено, що «Університет забезпечує учасникам освітнього процесу (у т. ч. іноземним громадянам і здобувачам освіти з особливими потребами) безперешкодний доступ до навчально-методичного забезпечення, бібліотечних ресурсів, наукометричних баз даних, надання їм фахової консультативної підтримки, тощо, а також належне технічне оснащення аудиторного фонду та гуртожитків, надає підтримку випускникам у працевлаштуванні».

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Моніторинг конфліктів проводиться методами індивідуальної бесіди, опитування, тестування, розгляду звернень до адміністрації. Конфліктних ситуацій, скарг, пов'язаних з конфліктними ситуаціями, сексуальними домаганнями та дискримінацією, на даній ОП не зафіксовано.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У ЗВО запроваджено прозорий механізм формування, моніторингу і перегляду ОП, що було підтверджено під час зустрічі ЕГ з фокус-групами. Координацію дій, пов'язаних із вказаними процедурами здійснює Сектор моніторингу якості освіти (<https://cutt.ly/c3UclUe>). Відповідальність за розроблення ОП, провадження освітньої діяльності, моніторинг ОП, внесення до неї необхідних змін несе гарант ОП та робоча група.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Пропозиції здобувачів беруться до уваги під час перегляду ОП. Рівень задоволеності здобувачів ОП якістю освітнього процесу з'ясується шляхом щосеместрового анонімного анкетування студентів. Ця інформація підтверджується опублікованими звітами результатів опитування 2, 3 та 4 курсів (<https://cutt.ly/m7PJyTd>; <https://cutt.ly/E7PJj17>; <https://cutt.ly/a7PJm1e>). Здобувачі також підтвердили зазначену у ВСО інформацію, що їхня позиція стосовно змісту та наповнення ОП враховується шляхом анонімного електронного опитування студентів, а також шляхом обговорення під час лекцій, практичних занять, консультацій.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Взаємодія з роботодавцями на даній ОП має тривалий і постійний характер. В Університеті розроблено «Положення про ради роботодавців у КНУ імені Тараса Шевченка», метою діяльності якої є формування та збереження ефективних зв'язків Університету з роботодавцями для покращення якості освітніх послуг; пошук шляхів оптимальної співпраці між університетом та роботодавцями з питань проведення профорієнтаційної роботи, підготовки фахівців за всіма акредитованими спеціальностями, працевлаштування, підвищення кваліфікації та стажування. У Звіті ЕГ зауважено, що під час онлайн візиту, зустрічі з роботодавцями та іншими групами стейкхолдерів, ЕГ пересвідчилася в тому, що роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду ОП (<https://cutt.ly/z7Auyxa>) та інших процедур забезпечення її якості.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Викладачі за ОП підтримують зв'язки з випускниками, ураховують при перегляді ОП їхні відгуки щодо їхнього навчання на ОП, інформацію про їх працевлаштування та використання набутих навичок і знань у професійній діяльності, а також їх побажання щодо вдосконалення. На рівні ОП, за збір інформації щодо працевлаштування й кар'єрного шляху випускників відповідають члени робочої групи ОП.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Згідно ВСО, щорічний моніторинг ОП її гарантом, анонімне анкетування студентів щодо якості ОП дозволяють виявити недоліки освітньої діяльності з реалізації ОП. ЕГ було підтверджено зазначену у ВСО інформацію, що за результатами аналізу робочих програм навчальних дисциплін робочою групою було скориговано результати навчання, загальні та фахові компетентності за низкою дисциплін, більш детально описано умови та форми оцінювання здобувачів, оновлено списки навчальної літератури, а також додано інтернет-джерел.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація первинна.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У Звіті ЕГ зазначено, що під час онлайн зустрічей ЕГ переконалася в наявній і сформованій культурі якості у ЗВО. Ця культура виявлялася як в організації оперативного надання документів під час підготовки до візиту, власне онлайн візиту впродовж трьох днів, у конструктивному реагуванні на висловлені рекомендації, так і в чіткому розумінні кожним учасником, запрошеним на зустрічі, своєї ролі в освітньому процесі та розвитку ЗВО.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Учасники освітнього процесу мають безперешкодний доступ до всіх нормативних документів, які чітко врегульовують освітній процес. На офіційному веб-сайті КНУТШ у вкладці «Офіційна інформація» (<https://cutt.ly/83MQio3>) розміщені основні документи, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

На сайті Навчально-наукового інституту філології КНУТШ (<https://cutt.ly/a7WTIGq>) розміщена актуальна інформація щодо ОПП та вказана електронна пошта гарантки програми Заярни І. С. для рекомендацій та зауважень.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На сайті Навчально-наукового інституту філології КНУТШ у вкладці «Освітні програми» (<https://cutt.ly/k31vhXU>) в підрозділі «Бакалаврат. Описи освітніх програм та програми навчальних дисциплін» наявна інформація про ОПП (<https://cutt.ly/A7R2AS6>).

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1.Рекомендуємо під час наступного перегляду ОП при формуванні цілей програми взяти до уваги сучасний контекст розвитку спеціальності та ринку праці. 2. Рекомендуємо при проектуванні оновленої ОП провести опитування всіх стейкхолдерів з метою побудови програми за вимогами сьогодення та забезпечити механізм зворотнього зв'язку.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Рекомендуємо до початку наступного навчального року употужнити перекладацьку складову ОП, яка є серед фокусних компетентностей програми. 2. Рекомендуємо в наступній редакції ОП розширити перелік дисциплін у межах вибіркового локів, адже наповненість вибіркового блоків є сталою, що звужує можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендуємо у новому навчальному році провести заходи для здобувачів освіти за ОП з метою інформування про можливості отримання знань у межах неформальної освіти та ознайомлення студентів з процедурою визнання РН неформальної освіти; заохочувати здобувачів освіти брати участь у проєктах неформальної освіти поза межами ОП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1.Рекомендуємо розміщувати темарій курсових та бакалаврської робіт у вільному доступі для своєчасного ознайомлення з ним студентів. 2. Рекомендуємо у новому навчальному році провести заходи для здобувачів за ОП з метою інформування про можливості академіної мобільності та про умови визнання результатів навчання, отриманих під час мобільності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендуємо продовжувати позитивну практику культури академічної доброчесності КНУТШ серед здобувачів вищої освіти та викладачів.

Критерій 6. Людські ресурси

1.Рекомендуємо продовжувати та підтримувати роботу з кадрового посилення освітньої програми, зокрема в контексті розвитку наукового потенціалу кафедри східнослов'янської філології та інформаційно-прикладних студій, залучення до викладання на ОП та професійної підтримки молодих кадрів. 2. Рекомендуємо ЗВО продовжувати та підтримувати рівень матеріального та морального заохочення публікаційної діяльності НПП. 3. Рекомендуємо залучати успішних випускників ОП до проведення аудиторних занять для підвищення мотивації здобувачів.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендуємо у наступному навчальному році провести заходи для студентів з метою ознайомлення з правилами із техніки безпеки (інструктажі з охорони праці, безпеки життєдіяльності, протипожежної безпеки, безпеки поведження у зимовий період, безпеки перебування на спортивних майданчиках, безпеки поведження на масових заходах за межами університету, цивільного захисту тощо).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Рекомендуємо у новому навчальному році удосконалити та систематизувати процес обговорення результатів опитування з усіма групами стейкхолдерів, розглянути можливість запрошення зацікавлених здобувачів та/або представників студентського самоврядування і випускників ОП на засіданнях кафедри та/або робочої групи не лише для внесення ними пропозицій щодо удосконалення освітньої програми, а й для обговорення результатів опитування щодо якості ОП. 2. Рекомендуємо розробникам ОПП продовжувати практику співпраці із групами роботодавців, стейкхолдерів та всіма зацікавленими особами, формалізувати механізми зворотного зв'язку з роботодавцями.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендуємо зазначати на сайті КНУТШ інформацію, коли ОПП була оприлюднена для розгляду громадськістю разом з таблицею пропозицій від стейкхолдерів.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ЛИМАН ІГОР ІГОРЕВИЧ